

TARTUNTATAUTILAIN 58 §:N MUKAINEN PÄÄTÖS VARSINAIS-SUOMEN JA SATAKUNNAN KUNTIEN ALUEELLE

ASIAN TAUSTAA

Maailman terveysjärjestö WHO julisti koronavirusepidemian pandemiaksi 11.3.2020. Koronavirus on yleisvaarallinen tartuntatauti. Valtioneuvosto antoi 12.3.2020 ensimmäisen suosituksen, jonka mukaan julkisia kokoontumisia rajoitetaan uuden koronaviruksen aiheuttaman infektion (COVID-19) leviämisen ehkäisemiseksi.

Lounais-Suomen aluehallintovirasto on 17.3., 8.4., 8.5., 19.5., 16.6., 1.7., 24.8., 22.9., 22.10., 19.11., 2.12., ja 10.12.2020 sekä 7.1., 4.2., 26.2., 22.3. ja 20.4.2021 antamallaan päätöksillä tehnyt tartuntatautilain 58 §:n 1 momentin mukaiset rajoituspäätökset koskien yleisötilaisuuksien ja yleisten kokousten järjestämistä Varsinais-Suomen kuntien alueella.

Lounais-Suomen aluehallintovirasto on 17.3., 8.4., 8.5., 19.5., 16.6., 1.7., 24.8., 22.9., 22.10., 25.11., 2.12. ja 16.12.2020 sekä 20.1., 17.2., 19.2., 26.2., 22.3. ja 20.4.2021 antamallaan päätöksillä tehnyt tartuntatautilain 58 §:n 1 momentin mukaiset rajoituspäätökset koskien yleisötilaisuuksien ja yleisten kokousten järjestämistä Satakunnan kuntien alueella.

Aluehallintovirasto on 22.3.2021 antamallaan päätöksellä kieltänyt tartuntatautilain 58 §:n 1 momentin nojalla Varsinais-Suomen ja Satakunnan kuntien alueella kaikki sisä- ja ulkotiloissa järjestettävät yleisötilaisuudet ja yleiset kokoukset. Sisätiloissa ja alueellisesti rajatuissa ulkotiloissa voidaan kuitenkin järjestää yleisötilaisuuksia ja yleisiä kokouksia, joihin osallistuu enintään 6 (kuusi) henkilöä edellyttäen, että turvallisuus niissä voidaan varmistaa noudattaen opetus- ja kulttuuriministeriön ja Terveystieteiden tutkimuskeskuksen 21.9.2020 antamaa ohjetta (liite 1). Päätös on voimassa ajalla 27.4.2021–14.5.2021.

KUULEMINEN

Kuuleminen olisi saattanut vaarantaa tämän päätöksen tarkoituksen toteutumisen, ja siitä johtuva viivästyminen olisi aiheuttanut huomattavaa haittaa ihmisten terveydelle ja yleiselle turvallisuudelle, minkä vuoksi hallintolain (434/2003) 34 §:n 2 momentin 4 kohdan nojalla asiassa ei ole suoritettu kuulemista.

LOUNAIS-SUOMEN ALUEHALLINTOVIRASTO

puh. 0295 018 000
fax 02 251 1820
kirjaamo.lounais@avi.fi
www.avi.fi

Turun päätoimipaikka
Itsenäisyydenaukio 2, Turku
PL 4, 13035 AVI

ALUEHALLINTOVIRASTON RATKAISU JA PERUSTELUT

Määräys

Lounais-Suomen aluehallintovirasto kieltää tartuntatautilain 58 §:n 1 momentin nojalla Varsinais-Suomen ja Satakunnan kuntien alueella kaikki sisä- ja ulkotiloissa järjestettävät yleisötilaisuudet ja yleiset kokoukset.

Varsinais-Suomen kuntien alueella sisätiloissa ja alueellisesti rajatuissa ulkotiloissa voidaan kuitenkin järjestää yleisötilaisuuksia ja yleisiä kokouksia, joihin osallistuu enintään 10 (kymmenen) henkilöä edellyttäen, että turvallisuus niissä voidaan varmistaa noudattaen opetus- ja kulttuuriministeriön ja Terveysten ja hyvinvoinnin laitoksen 21.9.2020 antamaa ohjetta (liite 1).

Määräys on voimassa Varsinais-Suomen kuntien alueella ajalla 15.5.–31.5.2021.

Satakunnan kuntien alueella sisätiloissa ja alueellisesti rajatuissa ulkotiloissa voidaan kuitenkin järjestää yleisötilaisuuksia ja yleisiä kokouksia, joihin osallistuu enintään 20 (kaksikymmentä) henkilöä edellyttäen, että turvallisuus niissä voidaan varmistaa noudattaen opetus- ja kulttuuriministeriön ja Terveysten ja hyvinvoinnin laitoksen 21.9.2020 antamaa ohjetta (liite 1).

Määräys on voimassa Satakunnan kuntien alueella ajalla 12.5.–25.5.2021.

Tällä päätöksellä kumotaan 20.4.2021 annettu Lounais-Suomen aluehallintoviraston määräys Satakunnan kuntien alueen osalta ajalta 12.–14.5.2021.

Perustelut

Tartuntatautilain 1 §:n mukaan lain tarkoituksena on ehkäistä tartuntatauteja ja niiden leviämistä sekä niistä ihmisille ja yhteiskunnalle aiheutuvia haittoja.

Tartuntatautilain 58 §:n 1 momentin mukaan, kun laajaa tartunnan vaaraa aiheuttava yleisvaarallinen tai yleisvaaralliseksi perustellusti epäilty tartuntatauti on todettu tai sen esiintyminen on perustellusti odotettavissa, aluehallintovirasto voi päättää alueellaan sosiaali- ja terveydenhuollon toimintayksiköiden, oppilaitosten, päiväkotien, asuntojen ja vastaavien tilojen sulkemisesta sekä yleisten kokousten tai yleisötilaisuuksien kieltämisestä, jos kyseisten rajoitusten tekeminen on tarpeen usean kunnan alueella. Edellytyksenä on lisäksi, että toimenpide on välttämätön yleisvaarallisen tai yleisvaaralliseksi perustellusti epäillyn tartuntataudin leviämisen estämiseksi. Säännöksen 3 momentin mukaan edellä 1 momentissa tarkoitettut päätökset tehdään enintään yhden kuukauden ajaksi. Toimenpiteet on heti lopetettava, kun tartunnan vaaraa ei enää ole.

Tartuntataudeista annetun valtioneuvoston asetuksen 1 §:n 1 momentin 14 kohdan mukaan uuden koronaviruksen aiheuttama infektio on yleisvaarallinen tartuntatauti.

Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen (THL) mukaan koronaviruksen aiheuttama tauti (COVID-19) tarttuu ensisijaisesti pisaratartuntana, kun henkilö yskii tai aivastaa. Uuden koronaviruksen aiheuttaman taudin ehkäisemiseksi on kehitetty rokotteita ja rokottaminen on aloitettu myös Suomessa joulukuun 2020 lopussa valtioneuvoston asetuksen (1105/2020, muutettu asetuksella 307/2021) mukaisessa rokottamisjärjestyksessä. Koronarokotukset etenevät THL:n mukaan hyvin kaikilla erityisvastuualueilla. Koko Suomen väestöstä 34,9 % on 10.5.2021 mennessä saanut vähintään yhden rokoteannoksen. THL:n 5.5.2021 tilannearvioinnin mukaan koko maassa jo 89 % 70 vuotta täyttäneistä on saanut yhden rokoteannoksen, ja 50 vuotta täyttäneistä 65 %. Lääketieteellisten riskiryhmien arvioidaan pääosin saaneen 1. annoksen toukokuun puoleen väliin mennessä, ja kaikkien halukkaiden 16 vuotta täyttäneiden heinäkuun loppuun mennessä. Rokotteiden arvioidaan vähentäneen sairaalahoidon tarvetta Covid-19-tautiin sairastuneilla. Laajalla testaamisella, sairastuneiden eristämällä, tartuntaketjujen jäljittämällä ja altistuneiden karanteenilla voidaan osaltaan, mutta ei yksinomaan, estää taudin leviämistä.

Kokoontumisrajoituksia asetettaessa huomioidaan epidemiologinen arvio taudin leviämisestä tilanteissa, joissa sosiaalisten kontaktien määrä on suuri. Valtioneuvosto on periaatepäätöksellään 3.9.2020 puoltanut sosiaali- ja terveysministeriön tekemää toimintasuunnitelmaa hybridistrategian mukaisten suositusten ja rajoitusten toteuttamiseen covid-19-epidemian ensimmäisen vaiheen jälkeen (sosiaali- ja terveysministeriön julkaisuja 2020:26). Toimintasuunnitelman tavoitteena on hybridistrategian mukaisesti estää viruksen leviämistä yhteiskunnassa, turvata terveydenhuollon kantokyky ja suojella erityisesti riskiryhmiin kuuluvia ihmisiä. Suunnitelmassa epidemian hallinnan lähtökohtana ovat paikallisten ja alueellisten viranomaisten tartuntatautilain mukaisesti tekemät toimet ja päätökset. Toimintasuunnitelmassa kuvataan kolme epidemian vaihetta luonnehtivaa kuvausta (perustaso, kiihtymisvaihe, leviämisvaihe), joiden avulla suositusten ja rajoitusten tarvetta ja kohdentamista arvioidaan ja joita käytetään päätöksenteon tukena alueellisesti ja valtakunnallisesti.

THL on 30.11.2020 antanut aluehallintovirastoille Epidemiologiseen tilanteeseen perustuvan arvion kokoontumisrajoitusten tarpeesta (THL/6391/4.00.00/2020). THL:n suosituksen mukaan alueille, jotka ovat leviämisvaiheessa, sallitaan korkeintaan 10 henkilön kokoontuminen yleisötilaisuuksissa ja yleisissä kokouksissa ulko- ja sisätiloissa. Alueille, jotka ovat kiihtymisvaiheessa, sallitaan korkeintaan 20 henkilön kokoontuminen ja alueille, jotka ovat perustasolla, korkeintaan 50 henkilön kokoontuminen yleisötilaisuuksissa ja yleisissä kokouksissa ulko- ja sisätiloissa. Suosituksen mukaan sallituissa kokoontumisissa tulee noudattaa opetus- ja kulttuuriministeriön ja THL:n suosituksia turvaväleistä ja tartuttaa ehkäisevistä varotoimista.

Valtioneuvosto on periaatepäätöksellään 22.12.2020 puoltanut sosiaali- ja terveysministeriön tekemää toimintasuunnitelman päivitystä COVID-19-epidemian hillinnän hybridistrategian toteuttamiseen tammi–touku-kuussa 2021. Päivitetyn toimintasuunnitelman mukaan alueen tilannetta arvioitaessa on merkitystä annettava myös ympäröivien alueiden tartuntatilanteelle sekä valtakunnalliselle epidemiatilanteelle (sosiaali- ja terveysministeriön julkaisuja 2021:1). Kiihtymisvaiheen toimenpiteet voivat päivitetyn toimintasuunnitelman mukaan olla perusteltuja jo perustasolla, mikäli valtakunnallinen ja lähialueiden epidemiologinen tilanne on vaikeutuva. Leviämisvaiheen uhatessa on perusteltua ottaa viipymättä käyttöön kaikki tarpeelliset toimenpiteet. Rajoitustoimenpiteitä ei saa myöskään purkaa ennenaikaisesti, vaan suosituksia ja rajoituksia tulee päivitetyn toimintasuunnitelman mukaan lieventää harkiten, jotta uusia tartuntaryppäitä ei pääse syntymään.

Valtioneuvosto on periaatepäätöksellään 26.1.2021 puoltanut, että sosiaali- ja terveysministeriö tekee täydennyksen hybridistrategian toteuttamisesta annettuun toimintasuunnitelmaan. Sosiaali- ja terveysministeriö on 28.1.2021 lähettänyt toimintasuunnitelman täydennystä koskevan kirjeen THL:lle, kunnille, sairaanhoitopiireille ja muille kuntayhtymille sekä aluehallintovirastoille ja Valviralle (VN/909/2021). Toimintasuunnitelman täydennyksessä 1/2021 kuvataan kolme toimenpidetasoa epidemian nopean kiihtymisen ja koko maata uhkaavan leviämisvaiheen estämiseksi eri tilanteissa (sosiaali- ja terveysministeriön julkaisuja 2021:11). Toimenpidetasona tavoitteena on torjua epidemian kasvun uudelleen kiihtyminen ja herkemmin tarttuvien virusmuunnosten leviäminen ja siten saada lisää aikaa rokotusten ja vuodenaikavaihtelun yhteisvaikutukselle epidemian hillitsemisessä. Toimintasuunnitelmalla tuetaan alueellisia epidemian leviämisen estämistoimia. Toimintasuunnitelman täydennyksen mukaan voimassa olevat rajoitustoimenpiteet alueilla niiden eri epidemiatasoilla on pysyttävä vähintään nykyisellä tasollaan, kunnes virusmuunnoksen leviämistä ja sen estämiseksi tehtyjen toimenpiteiden vaikuttavuutta on voitu edelleen arvioida.

Toimintasuunnitelman täydennyksessä kuvataan kolme toimenpidetasoa epidemian nopean kiihtymisen ja koko maata uhkaavan leviämisvaiheen estämiseksi eri tilanteissa:

Taso 1: Nykyisen rajoitustason ylläpito ja kaikkien leviämisvaiheen toimenpiteiden toteuttaminen leviämisvaiheessa olevilla alueilla.

Taso 2: Leviämisvaiheen toimenpiteiden määräaikaisen ja laajamittaisen käyttöönoton ohjaus. Tasolle kaksi siirtyminen edellyttää erillistä valtioneuvoston puolta.

Taso 3: Poikkeusolojen ja liikkumisrajoitusten käyttöönotto.

Epidemian nopean kiihtymisen tai muuntuneen viruksen leviämisen uhan perusteella sosiaali- ja terveysministeriö voi THL:n lausuntoon perustuen

ohjata alueita ottamaan käyttöön leviämisvaiheen suositukset ja toimenpiteet ottaen huomioon toimien oikeasuhtaisuus. Erityisesti virusmuunnosten leviämisen riskin pienentämiseksi voi olla perusteltua ottaa käyttöön eräitä leviämisvaiheen lisätoimenpiteitä, jotta tavoiteltu nopea ja tehokas kontaktien väheneminen saavutetaan. Hybridistrategian toimintasuunnitelman täydennyksessä leviämisvaiheen lisätoimenpiteenä tasolla kaksi suositellaan, että aluehallintovirastot harkitsevat yleisömäärän edelleen rajoittamista enintään kuuteen (6) henkeen tai viime sijassa tilaisuuksien järjestämisen kieltämistä siten, että enintään kuuden hengen tilaisuudet ovat sallittuja ainoastaan pakottavasta lakisääteisestä syystä.

Valtioneuvosto on 25.2.2021 todennut THL:n lausuntoon perustuen, että perusteet periaatepäätöksen hybridistrategian toimintasuunnitelman täydennyksen mukaiselle toimenpidetasolle kaksi siirtymiseen ovat olemassa, ja tehnyt periaatepäätöksen tason kaksi käyttöön otosta (STM/2021/32). Jatkotoimenpiteenä sosiaali- ja terveysministeriö ohjaa kaikki THL:n sekä ministeriön arvion mukaiset leviämisvaiheen alueet ottamaan käyttöön hybridistrategian toimintasuunnitelman sekä sen täydennyksen mukaiset leviämisvaiheen toimet (ml. tartuntatautilain uudet valtuudet) ja lisätoimet. Samassa yhteydessä hallitus on linjannut kolmen viikon sulkutilasta ajalle 8.–28.3.2021.

Valtioneuvosto on yhteistoiminnassa tasavallan presidentin kanssa todennut 1.3.2021, että Suomessa vallitsevat poikkeusolot (VNK/2021/21). Valtioneuvoston päätöksen perustelumuiotiossa todetaan, että COVID-19-taudin torjumiseksi ja terveydenhuollon kantokyvyn turvaamiseksi tilanne ei ole hallittavissa viranomaisten säännönmukaisin toimivaltuuksin. Ohjauskirjeellään (VN/5229/2021) sosiaali- ja terveysministeriö on 1.3.2021 ohjannut kaikki THL:n sekä ministeriön arvion mukaiset leviämisvaiheen kriteerit täyttävät tai niihin toimenpidetarpeiltaan muista syistä rinnastettavat alueet ottamaan käyttöön hybridistrategian toimintasuunnitelman sekä sen täydennyksen mukaiset leviämisvaiheen toimet (ml. tartuntatautilain uudet valtuudet) ja tason kaksi lisätoimet.

Sosiaali- ja terveysministeriö on 9.4.2021 antamallaan kirjeellä ohjannut THL:n sekä ministeriön arvion mukaiset leviämisvaiheen kriteerit täyttävät tai niihin toimenpidetarpeiltaan muista syistä rinnastettavat alueet ottamaan käyttöön hybridistrategian toimintasuunnitelman sekä sen täydennyksen mukaiset leviämisvaiheen toimet (ml. tartuntatautilain uudet valtuudet) ja lisätoimet 30.4.2021 saakka (VN/9358/2021). Toimia suositellaan otettavaksi käyttöön myös kaikilla kiihtymisvaiheen alueilla tai niihin toimenpidetarpeiltaan rinnastettavilla alueilla. Tason 2 mukaisilla toimenpiteillä pyritään estämään virusmuunnoksen leviäminen nopeasti ja voimakkaasti väestössä koko valtakunnan alueelle.

Valtioneuvosto on 20.4.2021 julkaissut suuntaviivat COVID-19-epidemiaan liittyvien rajoitustoimien ja -suositusten hallitulle purkamiselle (Valtioneuvoston julkaisuja 2021:42). Suunnitelman mukaan ravitsemisliikkeiden sulkemista koskevan poikkeuslain ja poikkeusolojen voimassaolon

päätyttyä seuraavana vaiheena rajoitustoimien purkamisessa on hallituksen puolto hybridistrategian täydennyksen (26.1.2021) mukaisesta valtakunnallisesta toimenpidetasoluokittelusta (toimenpidetasot 1–3) luopumiselle. Luopuminen tarkoittaa, että toimenpidetasoja ei sovelleta ollenkaan, vaan arviointia tehdään jatkossa alueiden epidemiavaiheisiin perustuen (perustaso, kiihtymisvaihe, leviämisvaihe). Suunnitelmassa todetaan, että nykyisten arvioiden mukaan puolto valtakunnallisesta toimenpidetasoluokittelusta (toimenpidetasot 1–3) luopumiselle voitaisiin tehdä viimeistään toukokuussa sillä edellytyksellä, että epidemiatilanne on vakaa ja kehittymässä suotuisaan suuntaan. Toimenpidetasoista luopumisen jälkeen sosiaali- ja terveysministeriö ohjaa alueita ohjauskirjeillään. Myös hybridistrategian toimintasuunnitelmaa päivitetään.

Sosiaali- ja terveysministeriön 23.4.2021 antaman ohjauskirjeen mukaan ministeriö ohjaa alueita edelleen toimenpidetason 2 mukaisten toimien käyttöön 31.5.2021 saakka. Ohjauskirjeen mukaan alueen siirtyessä epidemian kiihtymisvaiheesta perustasolle sosiaali- ja terveysministeriö suosittelee, että alueella pidetään vielä voimassa kiihtymisvaiheen toimenpiteet ja ryhdytään asteittain purkamaan niitä vasta huolellisen harkinnan ja monipuolisen arvioinnin jälkeen. Ministeriö suosittelee asiassa 1-2 viikon seuranta-aikaa. Mikäli toimenpidetasoista luovutaan ennen ohjauksen määräajan päättymistä, ministeriö antaa erillisen uuden ohjauksen tämän merkityksestä ja epidemiavaiheisiin liitetyistä toimenpidesuosituksista tuolloin voimassa olevan hybridistrategian toimintasuunnitelman mukaisesti. Ohjauskirjeen mukaan epidemian rauhoittuessa suosituksia ja rajoituksia tulee purkaa vain huolellisesti harkiten.

Valtioneuvosto totesi poikkeusolot päättyneiksi 27.4.2021 ja antoi asetukset, jotka kumoavat poikkeusolojen nojalla käyttöön otetut toimivaltuudet (VNK/2021/48). Valtioneuvoston 6.5.2021 tekemän periaatepäätöksen mukaan valtioneuvosto puoltaa, että sosiaali- ja terveysministeriö kumoaa hybridistrategian toteuttamisesta annettuun toimintasuunnitelmaan 26.1.2021 tehdyn täydennyksen toimenpiteistä epidemian uhkaavan nopean kiihtymisen ja tartuttavampien virusmuunnosten yleistymisen estämiseksi (STM/2021/83). Periaatepäätöksen jatkotoimenpiteenä sosiaali- ja terveysministeriö ohjaa kaikki alueet luopumaan toimenpidetasoihin liitetyistä lisätoimenpiteistä sekä siirtymään voimassa olevan hybridistrategian toimintasuunnitelman mukaisiin alueelliseen epidemiavaiheeseen liitettyihin toimenpiteisiin. Kaikkien toimenpiteiden arvioinnissa ja niiden purkamista harkittaessa on otettava yhdenmukaisesti huomioon julkisen vallan velvollisuus estää epidemian leviämistä ja turvata terveydenhuollon toimintakapasiteetti. Tämän vuoksi päätösharkinnassa on ennakoitava kunkin toimenpidekokonaisuuden merkitystä ja vaikutuksia tilanteen kehittyessä. Toimenpiteiden vaikuttavuuden sekä kokonaishyötyjen ja kustannusten seurannan perusteella viranomaisilla on velvollisuus ryhtyä perusoikeuksien turvaamiseksi tarvittaviin toimenpiteisiin. Rajoitustoimenpi-

teitä ei saa myöskään purkaa ennenaikaisesti, vaan suosituksia ja rajoituksia tulee lieventää harkiten, jotta uusia tartuntaryppäitä ei pääse syntymään.

Sosiaali- ja terveysministeriö ohjaa 10.5.2021 päivätyllä ohjaukirjeellään (VN/12820/2021) kaikki alueet luopumaan toimenpidetasoihin liitetyistä lisätoimenpiteistä 10.5.2021 lähtien sekä siirtymään hybridistrategian toimintasuunnitelman mukaisesti alueelliseen epidemiavaiheeseen liitettyihin toimenpiteisiin. Toimenpidetasoista luopumisen myötä sosiaali- ja terveysministeriö on käynnistänyt hybridistrategian toimintasuunnitelman ja siihen liittyvien epidemiavaiheisiin liitettyjen suositusten päivittämisen. Ennen päivivitystyön loppuun saattamista suosituksissa noudatetaan voimassa olevaa toimintasuunnitelmaa. Ministeriö suosittaa leviämisvaiheen alueille tartuntatautilain 58 §:n mukaisia päätöksiä, joilla kielletään sisä- ja ulkotiloissa järjestettävät yleisötilaisuudet ja yleiset kokoukset. Sisätiloissa ja alueellisesti rajatuissa ulkotiloissa voidaan kuitenkin järjestää yleisötilaisuuksia ja yleisiä kokouksia, joihin osallistuu enintään 10 henkilöä edellyttäen, että asiakkaiden ja toimintaan osallistuvien sekä seurueiden on tosiasiallisesti mahdollista välttää lähikontakti toisiinsa noudattaen OKM:n ja THL:n antamaa ohjetta. Epidemian perustasolla olevilla alueilla ministeriö suosittaa yleisötilaisuuksien yleisömäärän rajaamista enintään 50 henkilöön. Yli 50 henkilön yleisötilaisuuksia sisätiloissa ja alueellisesti rajatuissa ulkotiloissa voidaan ministeriön mukaan järjestää siten, että asiakkaiden ja toimintaan osallistuvien sekä seurueiden on tosiasiallisesti mahdollista välttää lähikontakti toisiinsa noudattaen OKM:n ja THL:n ohjetta. Rajoitusten hallittu purkaminen tarkoittaa ministeriön mukaan vaiheistamista, tilanteen kehityksen säännöllistä ja huolellista seurantaa ja tarvittaessa myös perääntymistä purkamissuunnitelmista epidemiatilanteen muuttuessa.

THL:n hybridistrategian seurannan valtakunnallisen tilannearvioraportin 5.5.2021 mukaan sosiaali- ja terveysministeriön asettama COVID-19-epidemian tilannekuva- ja mallinnusryhmä tuottaa viikoittain hybridistrategian seurannan tilannearvioraportin. Raportin tarkoituksena on ylläpitää epidemiologista ja lääketieteellistä tilannekuvaa seuraamalla keskeisiä mittareita, sekä laatia ja päivittää ennusteita ja mallinnuksia epidemian kulusta. Mittareita ovat esimerkiksi COVID-19-tapausten ilmaantuvuus, testausmäärät, positiivisten näytteiden osuus tutkituista näytteistä sekä sairaalahoitoa tarvitsevien potilaiden määrä. Tilannearvioraportin mukaan Suomessa uusien COVID-19-tapausten määrä on kääntynyt maaliskuun puolenvälin jälkeen selvästi laskuun, ja epidemia on toistaiseksi rauhoittumassa. Annetut suositukset ja rajoitukset sekä näiden huolellinen noudattaminen ovat kääntäneet epidemian kehittymisen suunnan. Kevään edessä myös rokotusten eteneminen ja kausivaihtelu alkavat tukea epidemiatilanteen kohentumista. Tällä hetkellä todettujen tartuntojen määrä vastaa loka-marraskuun 2020 tartuntatilannetta. Todettujen tartuntojen määrä on edelleen vähentynyt edellisiin viikkoihin verrattuna, mutta epi-

demiutilanne ei ole kohentunut yhtä ripeästi kuin aiemmin. Tartuntoja todetaan edelleen paljon, joten tilanne voi nopeastikin jälleen heiketä, jos ihmisten väliset kontaktit lisääntyvät merkittävästi ja tartunnat pääsevät leviämään väestössä vapaammin. Viikolla 17 todettiin yhteensä 1357 uutta COVID-19-tapausta, mikä on noin 250 tapausta vähemmän kuin edellisellä viikolla. Sataatuhatta asukasta kohden uusia tartuntoja ilmaantui kahden viimeksi kuluneen viikon aikana 54, ja kahden niitä edeltävän viikon aikana 81. Otettujen näytteiden määrä on pysynyt samalla tasolla kolmen viimeksi kuluneen viikon aikana. Positiivisten näytteiden osuus testatuista näytteistä on samaan aikaan jatkanut pienentymistään, ja viikolla 17 osuus oli noin 1,2 %. Sairaalahoidon kuormitus oli suurimmillaan maaliskuun lopulla ennen pääsiäistä (viikoilla 12 ja 13). Tästä sairaalahoidon yhteenlaskettu potilasmäärä on vähentynyt puoleen, mutta viimeisten kahden viikon aikana potilasmäärä on pysynyt melko vakaana. Erikoissairaanhoidon osastoilla hoidettavien potilaiden määrä on hieman kasvanut edellisestä viikosta, mutta tehohoidon potilasmäärä on selvästi vähentynyt.

THL:n tilannearvioraportin mukaan alueiden epidemiatilanteissa on eroja ja maan etelä- ja lounaisosissa COVID-19-tapausten ilmaantuvuus on edelleen suurempi kuin muualla maassa. Ilmaantuvuus on kuitenkin joitakin poikkeuksia lukuun ottamatta pienentynyt useimmissa sairaanhoitopiireissä. Koko maassa uusien kotimaisten tartuntojen tartunnanlähde saatiin selvitettyä hieman alle 70 %:ssa tapauksista. Uusista tartunnoista noin neljännes todettiin henkilöillä, jotka olivat tartunnan toteamishetkellä karanteenissa. Viikolla 17 tartuntoja on ilmaantunut edellisviikkoon nähden vähemmän kaikissa alle 50-vuotiaiden ikäryhmissä. Eniten ilmaantuvuus on pienentynyt 20–29-vuotiaiden ikäryhmässä. Tapausten ilmaantuvuus oli suurin 10–19-vuotiaiden ikäryhmässä. Vakavalle koronavirustaudille alttiissa ikäryhmissä (yli 70-vuotiaat) tartuntojen ilmaantuvuus on koko alkuvuoden ajan pysynyt alhaisemmalla tasolla kuin väestössä keskimäärin. Riskiryhmien suojeleminen on tärkeää vakavien COVID-19-tapausten ja kuolemantapausten ehkäisemiseksi. Rokotuksilla iäkkäät ja riskiryhmät pystytään suojaamaan tehokkaasti, ja näiden ryhmien osalta rokotukset ovat edenneet hyvin. Viikolla 17 valtaosa tartunnoista oli peräisin kotimaasta. Ulkomailla saatujen tartuntojen lukumäärä oli aikaisempaa tasoa, mutta osuus uusista tartunnoista oli 7,0 % ja näistä aiheutuneiden jatko-tartuntojen osuus oli 1,6 % kaikista tartunnoista.

THL:n tilannearvioraportin mukaan käytössä olevat suositus- ja rajoitustoimet ovat estäneet tartuntoja, ja epidemiatilanteessa on maaliskuun puolenvälin jälkeen todettu myönteistä kehitystä. Tartuntoja todetaan edelleen niin paljon, että epidemian leviämistä tulee jatkossakin tehokkaasti estää, ja suosituksia ja rajoituksia tulee purkaa maltillisesti. Vaikka epidemiutilanne on parantunut, on perusteltua, että alueilla pidetään yllä ja tarvittaessa lisätään ennakoivasti tehokkaita ja kattavia keinoja tartuntojen estämiseksi. Oikeasuhteisilla rajoitustoimilla sekä tehokkaalla tes-

tauksella ja nopealla tartunnanjäljityksellä voidaan edistää ja ylläpitää epidemiatilanteen kehittymistä suotuisaan suuntaan. Suotuisan kehityksen jatkuminen on edellytys sille, että rajoituksia päästään edelleen lieventämään ja purkamaan.

Aluehallintoviraston rajoituspäätösten tarkoituksena on tartuntatautilain 1 §:ssä säädetyin tavoin ennaltaehkäistä tartuntatautilanteen pahenemista. Joukkoaltistumisten ja taudin leviämisen riski on erityisen suuri kaikissa tilanteissa, joissa suuri joukko ihmisiä kokoontuu ja voi päätyä lähi-kontakteihin keskenään. Siten yleisötilaisuuksien ja yleisten kokousten järjestämisen rajoittaminen sekä tartunnan torjuntatoimista huolehtiminen pienissäkin yleisötilaisuuksissa ja julkisissa kokouksissa on välttämätöntä. Kun kokoontumisissa noudatetaan riittäviä turvaohjeita, voidaan tartunnan riskiä olennaisesti vähentää puuttuen kokoontumisvapauteen ja muihin perusoikeuksiin mahdollisimman vähäisessä määrin.

Kunnan tai kuntayhtymän tartuntataudeista vastaava toimielin voi päättää toimialueellaan paikallisista tai alueellisista rajoituksista. Aluehallintovirasto voi päättää rajoituksista, jos ne ovat tarpeen usean kunnan alueella. Rajoituksilla pyritään estämään epidemian leviäminen väestössä alueellisesti tai laajemmin sekä mahdollistamaan palaaminen epidemian perustasolle. Epidemian leviämisvaiheessa voidaan tarvita näiden toimivaltaitten viranomaisten päättämiä laajempia tai tiukempia alueellisia suosituksia tai rajoituksia. Kunnan velvollisuudesta selvittää epidemiaa ja tehdä epidemian torjumiseksi tarvittavia toimenpiteitä on säädetty tartuntatautilain 9 §:ssä. Kunnan toimivallasta päättää laajaan tartunnanvaaraan liittyvistä toimenpiteistä toimialueellaan säädetään tartuntatautilain 58 §:n 1 momentissa. Paikalliset ja alueelliset viranomaiset ovat 22.2.2021 voimaan tulleilla tartuntatautilain muutoksilla (147/2021) saaneet lisää keinoja koronavirustilanteen hillitsemiseksi. Määräaikaisesti voimassa olevien tartuntatautilain muutosten nojalla kunta tai aluehallintovirasto voi asettaa alueellisia rajoituksia elinkeino- ja harrastustoimintaan silloin, kun se on välttämätöntä epidemian leviämisen estämiseksi. Velvoitteet ja rajoitukset perustuvat ihmisten välisten fyysisten kontaktien välttämiseen.

Lounais-Suomen aluehallintovirasto on 11.5.2021 keskustellut Varsinais-Suomen COVID-19- tilanteesta sairaanhoitopiirin koolle kutsumassa alueellisessa ohjausryhmässä koronaviruksen aiheuttaman infektion (COVID-19) ehkäisemiseksi. THL:n tilastojen mukaan uusien tartuntojen ilmaantuvuusluku oli Varsinais-Suomessa 118,8/100 000 asukasta/14 vrk viikoilla 14–15 ja 81,2/100 000 asukasta/14 vrk viikoilla 16–17. Positiivisten näytteiden osuus testatuista näytteistä oli THL:n tilastojen mukaan 3,1 % viikolla 15, 2,6 % viikolla 16 ja 2,2 % viikolla 17. Varsinais-Suomen ilmaantuvuusluku oli 10.5.2021 94,4/100 000 asukasta/14 vrk. Positiivisten näytteiden osuus tutkituista näytteistä 14 vrk liukuvana keskiarvona oli 3,2 % 10.5.2021. Virusmuunnoksia löytyi 95–100 %:ssa positiivisista näytteistä. Varsinais-Suomen alueella tartunnan lähde on saatu selville 79–84 %:ssa tapauksista viikoilla 17–18. Uusista tapauksista viikolla 18

merkittävä osa liittyy edelleen samassa taloudessa tai lähipiirissä tapahtuneisiin tartuntoihin. Tartuntoja on saatu myös työpaikoilta. Sairaalahoidon tarpeeseen pystytään vastaamaan ilman erityistoimia. Alueellisen ohjausryhmän arvion mukaan Varsinais-Suomi on edelleen epidemiologisesti leviämisvaiheessa. Ohjausryhmän mukaan nykyisen päätöksen voimaantulon päättyessä voidaan siirtyä leviämisvaiheessa olevia alueita koskevan ohjeistuksen mukaisesti enintään 10 henkilön kokoontumisrajoitukseen.

Lounais-Suomen aluehallintovirasto on 6.5.2021 ja 7.5.2021 keskustellut Satakunnan sairaanhoitopiirin koolle kutsumassa alueellisessa tartuntatautien torjunnan työryhmässä Satakunnan COVID-19 -tilanteesta. Tartuntojen ilmaantuvuuden lasku on Satakunnassa tasaantunut. THL:n tilastojen mukaan uusien tartuntojen ilmaantuvuusluku oli Satakunnassa 30,6/100 000 asukasta/14 vrk viikoilla 14–15 ja 25,1/100 000 asukasta/14 vrk viikoilla 16–17. Satakunnan sairaanhoitopiirin oman seurannan mukaan tartuntojen ilmaantuvuus ajanjaksolla 21.4.–4.5.2021 oli Satakunnassa 26,9/100 000 asukasta/14 vrk. Positiivisten näytteiden osuus testatuista näytteistä oli THL:n tilastojen mukaan 0,9 % viikolla 15, 0,6 % viikolla 16 ja 0,7 % viikolla 17. Koronaviruksen muuntokannat ovat valtaviruksia myös Satakunnassa. Viikolla 17 tartunnan lähde saatiin selville 94 %:ssa tapauksista. Tartunnoista noin 40 % on todettu samassa taloudessa asuvilla ja 23 %:ssa tartunnan lähteenä olivat lähipiiri tai ystävät. Tartunnoista 17 % on todettu työpaikoilla. Sairaalahoidon tarpeeseen pystytään vastaamaan ilman erityistoimia. Alueellisen tartuntatautien torjunnan työryhmän arvion mukaan Satakunta on epidemiologisesti perustasolla. Työryhmä esittää aluehallintovirastolle, että rajoituksia puretaan porrastetusti ja maltillisesti. Työryhmä ehdottaa, että aluehallintovirasto rajaa kokoontumisten henkilömäärän kahden viikon ajalle enintään 20 henkilöön. Epidemiologisen kehityksen ollessa myönteistä rajoituksia voidaan seurantajakson jälkeen edelleen keventää.

Aluehallintovirastolla ei ole tietoa niiden määrästä, jotka sairastavat sen toimialueella COVID-19- infektiota tietämättään oireettomana ja siten mahdollisesti levittävät tartuntaa. Lisäksi monet sairastavat taudin lieväinä. Jos sairastuneet eivät hakeudu heti ensivaiheessa testiin tai testitulokset viivästyvät muista syistä, taudin jäljittäminen vaikeutuu.

Varsinais-Suomi on edelleen epidemiologisesti leviämisvaiheessa. Virusmuunnoksia löytyy lähes kaikista tartuntatapauksista. Aluehallintovirasto pitää enintään 10 henkilön rajaa sisätiloissa ja alueellisesti rajatuissa ulkotiloissa järjestettävien yleisötilaisuuksien ja yleisten kokousten osalta välttämättömänä Varsinais-Suomen kuntien alueella. Opetus- ja kulttuuriministeriön ja Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen 21.9.2020 antaman ohjeen noudattaminen on välttämätöntä enintään kymmenelle henkilölle järjestettävissä yleisötilaisuuksissa ja yleisissä kokouksissa Varsinais-Suomen kuntien alueella.

Satakunta on toista viikkoa epidemiologisesti perustasolla. Myös Satakunnassa virusmuunnokset ovat muodostuneet valtaviruksiksi. Vaikka epidemiatilanne on myös valtakunnallisesti lieventynyt, rajoituksia tulee STM:n ja THL:n mukaan purkaa maltillisesti. Aluehallintovirasto katsoo, että rajoitusten keventäminen on perusteltua toteuttaa porrastetusti ja hallitusti Satakunnassa. Aluehallintovirasto pitää enintään 20 henkilön rajaa sisätiloissa ja alueellisesti rajatuissa ulkotiloissa järjestettävien yleisötilaisuuksien ja yleisten kokousten osalta välttämättömänä Satakunnan kuntien alueella. Opetus- ja kulttuuriministeriön ja Terveystieteiden tutkimuskeskuksen 21.9.2020 antaman ohjeen noudattaminen on välttämätöntä enintään kahdellekymmenelle henkilölle järjestettävissä yleisötilaisuuksissa ja yleisissä kokouksissa Satakunnan kuntien alueella.

Edellä todetun perusteella tämä määräys on välttämätön tartuntataudin leviämisen estämiseksi Varsinais-Suomen ja Satakunnan kuntien alueella. Jos epidemiologinen tilanne muuttuu, aluehallintovirasto arvioi tätä kokoontumisia koskevaa rajoituspäätöstä uudestaan.

SOVELLETUT OIKEUSOHJEET

Tartuntatautilaki (1227/2016) 1, 8, 58 ja 91 §

Valtioneuvoston asetus tartuntataudeista (146/2017) 1 ja 5 §

Valtioneuvoston asetus tartuntataudeista annetun valtioneuvoston asetuksen (146/2017) 1 §:n muuttamisesta (69/2020) 1 §

MUUTOKSENHAKU

Tähän päätökseen saa tartuntatautilain 90 §:n 1 momentin mukaan hakea muutosta valittamalla Turun hallinto-oikeuteen siten kuin oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019) säädetään. Valitusosoitus on liitteenä.

TÄYTÄNTÖÖNPANO

Tämä päätös pannaan täytäntöön heti mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta tartuntatautilain 91 §:n 1 momentin nojalla.

LISÄTIETOJA

Lisätietoja asiasta antaa tarvittaessa lääninlääkäri Maria Raitakari, puh. 0295 018 000 (vaihe).

Ylijohtaja Mikael Luukanen

Lääninlääkäri Maria Raitakari

Tämä päätös on allekirjoitettu sähköisesti.

LIITTEET

Liite 1, Opetus- ja kulttuuriministeriön ja Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen 21.9.2020 antama ohje (muokattu 4.11.2020, 11.2.2021 ja 22.2.2021) koronavirustartuntojen ehkäisemisestä yleisötilaisuuksien ja yleisten koontumisten yhteydessä sekä julkisten tilojen käytössä

Liite 2, Varsinais-Suomen kunnat

Liite 3, Satakunnan kunnat

JAKELU JA SUORITEMAKSU**Päätös yleistiedoksiantona**

Tämän päätöksen tiedoksianto tapahtuu yleistiedoksiantona. Asiakirja pidetään kaikkien nähtävillä Lounais-Suomen aluehallintovirastossa 31.5.2021 saakka. Päätöksen nähtäville asettamisesta ilmoitetaan yleisessä tietoverkossa aluehallintoviraston verkkosivulla www.avi.fi.

Tämän päätöksen tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä siitä, kun edellä mainittu ilmoitus on julkaistu aluehallintoviraston verkkosivulla.

Tiedoksi

Varsinais-Suomen ja Satakunnan kunnat ja kuntayhtymät

Varsinais-Suomen ja Satakunnan sairaanhoitopiirit, joita pyydetään tiedottamaan päätöksestä alueensa kuntien tartuntataudeista vastaavia lääkäreitä

Lounais-Suomen poliisilaitos

Varsinais-Suomen ja Satakunnan pelastuslaitokset

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos

Sosiaali- ja terveysministeriö

Opetus- ja kulttuuriministeriö

Valtioneuvoston kanslia, viestintäosasto

Digi- ja väestötietovirasto

Maksutta

Tämä asiakirja LSAVI/5403/2021 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument LSAVI/5403/2021 har godkänts elektroniskt

Ratkaisija Luukanen Mikael 11.05.2021 13:49

Esittelijä Raitakari Maria 11.05.2021 13:47